

Úvod do Linuxu

Petr Kulhánek

kulhanek@chemi.muni.cz

Národní centrum pro výzkum biomolekul, Masarykova univerzita, Kotlářská 2, CZ-61137 Brno

Obsah

- **Klastr WOLF**
struktura, pravidla používání, správci
- **Přihlašování**
místní a vzdálené přihlášení, export displeje, změna hesla
- **Programové vybavení**
systémové aplikace, vědeckotechnické aplikace
- **Textové editory**
vi, grafické textové editory
- **Příkazová řádka**
terminály, struktura, historie a automatické dokončování
- **Souborový systém**
struktura, absolutní a relativní cesty, práva, speciální soubory, diskové oddíly
- **Příkazy**
manuálové stránky, přehled příkazů
- **Procesy**
procesy, standardní vstup a výstup, přesměrování, roury
- **Tipy a triky**
užitečné kombinace příkazů

Klastr WOLF

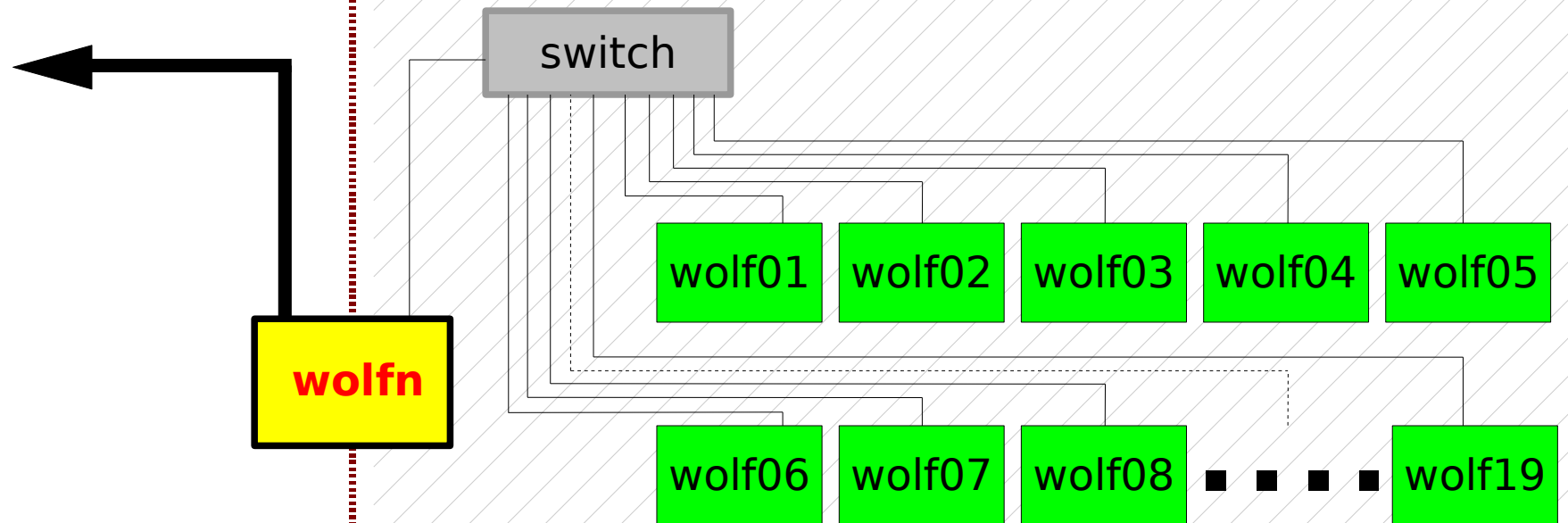
- **Struktura klastru**
- **Pravidla používání klastru**
- **Správci klastru**

Struktura klastru WOLF

univerzitní síť
wolfn.chemi.muni.cz

místní síť
wolfn.wolf.net

veřejně **nedostupná** doména:
wolf.net

server

pracovní stanice (výpočetní uzly)

Operační systém: CentOS 5

<http://www.centos.org/>

Pravidla používání

Klaster WOLF je určen výhradně pro účely výuky či pro vědeckou práci v rámci Národního centra pro výzkum biomolekul.

Klaster WOLF je vysloveně zakázáno používat pro:

- stahování nelegálního obsahu (autorsky chráněná díla apod.)
- rozesílání virů, spamů, nevyžádané pošty a podobných materiálů
- prolomení ochrany jiných počítačů
- čtení, mazání či změnu nechráněného obsahu souborů jiných uživatelů

Dodržují se pravidla užívání počítačové sítě Masarykovy univerzity:

https://is.muni.cz/auth/do/1499/normy/smernicerektora/Smernice_rektora_2-2003.pdf

Správci klastru

Než kontaktujete správce, prodiskutujte svůj problém s vaším kolegou či vyučujícím nebo školitelem.

Hlavní správce klastru WOLF:

Petr Padrta (padrta@chemi.muni.cz)

- zakládání nových účtů
- změna zapomenutých hesel
- správa hardware
- správa systému a systémových aplikací

Správce aplikací pro vědecko-technické výpočty (moduly):

Petr Kulhánek (kulhanek@chemi.muni.cz)

Přihlašování

- Místní přihlášení
- Vzdálené přihlášení
- Export displeje
- Přihlašování z a do systému MS Windows
- Změna hesla

Místní přihlášení

Místní terminály:

- šest **textových terminálů** (F1 ... F6)
- jeden **grafický terminál** (F7)
- přepínání pomocí kláves Ctrl+Alt+F1 ... Ctrl+Alt+F7

Přihlášení:

- nutno zadat **přihlašovací jméno** (login) a **heslo** (password)

Přihlašovací jméno a heslo tvoří identitu uživatele a proto ji zásadně nesdělujeme třetím osobám, neukládáme či zasíláme (např. e-mailem) v nešifrované formě!

Operační systém Linux je velmi flexibilní a umožňuje i jiné způsoby místního přihlášení, např. pomocí identifikačních karet či kryptografických klíčů. Více lze nalézt v nápovědě systému PAM (Pluggable Authentication Modules).

\$ man 8 pam

Místní přihlášení

Textový terminál (F1-F6):

- zpřístupňuje příkazovou řádku (CLI – command line interface)
- grafické aplikace (X11) lze spouštět jen s **exportem displeje** na vzdálený grafický terminál
- odhlášení příkazem **exit**

Grafický terminál (F7):

- spouští X11 server a v něm okenního správce (KDE, GNOME, atd.)
- okenního správce (WM – window manager) **lze zvolit před** vlastním přihlášením
- umožňuje přímé spouštění grafických programů (GUI – graphical user interface)
- příkazová řádka je dostupná pomocí speciálních aplikací
  - xterm
  - **konsole**
- odhlášení **pomocí nabídky v menu** okenního správce

Místní přihlášení

Grafický terminál (F7):

výběr okeního
manažeru

KDE

Koš

Nejčastěji používané aplikace

- Terminal
- Terminál
- KRandRTray
- NVIDIA X Server Settings

Všechny aplikace

- Dokumentace
- Grafika
- Internet
- Kancelář**
  - Kontakt
  - J-Pilot
  - KAddressBook
  - Kalendář
  - KBibTeX
  - KOrganizer
  - LyX-qt
  - Prezentace
  - Scribus
  - Sešit
  - Správa projektů
  - Textový processor
  - Úkoly
  - Vývoj databáze
- Multimédia
- Nastavení
- Nástroje
- Správa
- Systém
- Vývoj
- Wine
- Ztráty a nálezy
- Můj adresář
- Najít soubory/složky
- Nápověda
- Ovládací centrum

Činnosti

- Spustit...
- Uzamknout relaci
- Odhlásit se...

kulhanek@wolf16:~ - Shell - Konsole

Relace Úpravy Pohled Záložky Nastavení Nápověda

[kulhanek@wolf16 ~]\$

Shell

Centos 5

16:35
neděle
2008-10-19

GNOME

Aplikace Místa System 16:38

Grafika
Internet
Kancelář
Programování
Příslušenství
Systémové nástroje
Wine
Zvuk a video
Přidat/Odebrat Software

J-Pilot
KAddressBook
Kalendář
KBibTeX
KOrganizer
LyX-qt
Presentace
Scribus
Sešit
Správa projektů
Textový processor
Úkoly
Vývoj databáze

kulhanek@wolf16:~
Soubor Upravit Zobrazit Terminál Karty nápověda
[kulhanek@wolf16 ~]\$ ksnapshot

kulhanek
Soubor Upravit Zobrazit Místa nápověda
Desktop tmp kde.png
kulhanek 3 položky, Volné místo: 354,8 GB

CentOS 5

USA

Vzdálené přihlášení

Existuje několik možností vzdáleného přihlášení (rsh, XDMCP, apod.) avšak nepoužívanějším a **nejbezpečnějším** je použití příkazu **ssh** (secure shell).

Syntaxe:

\$ **ssh** [user@]hostname [command]   [] - možno vynechat

jméno uživatele;
pokud není uvedeno,
použije se jméno
přihlášeného uživatele

jméno počítače

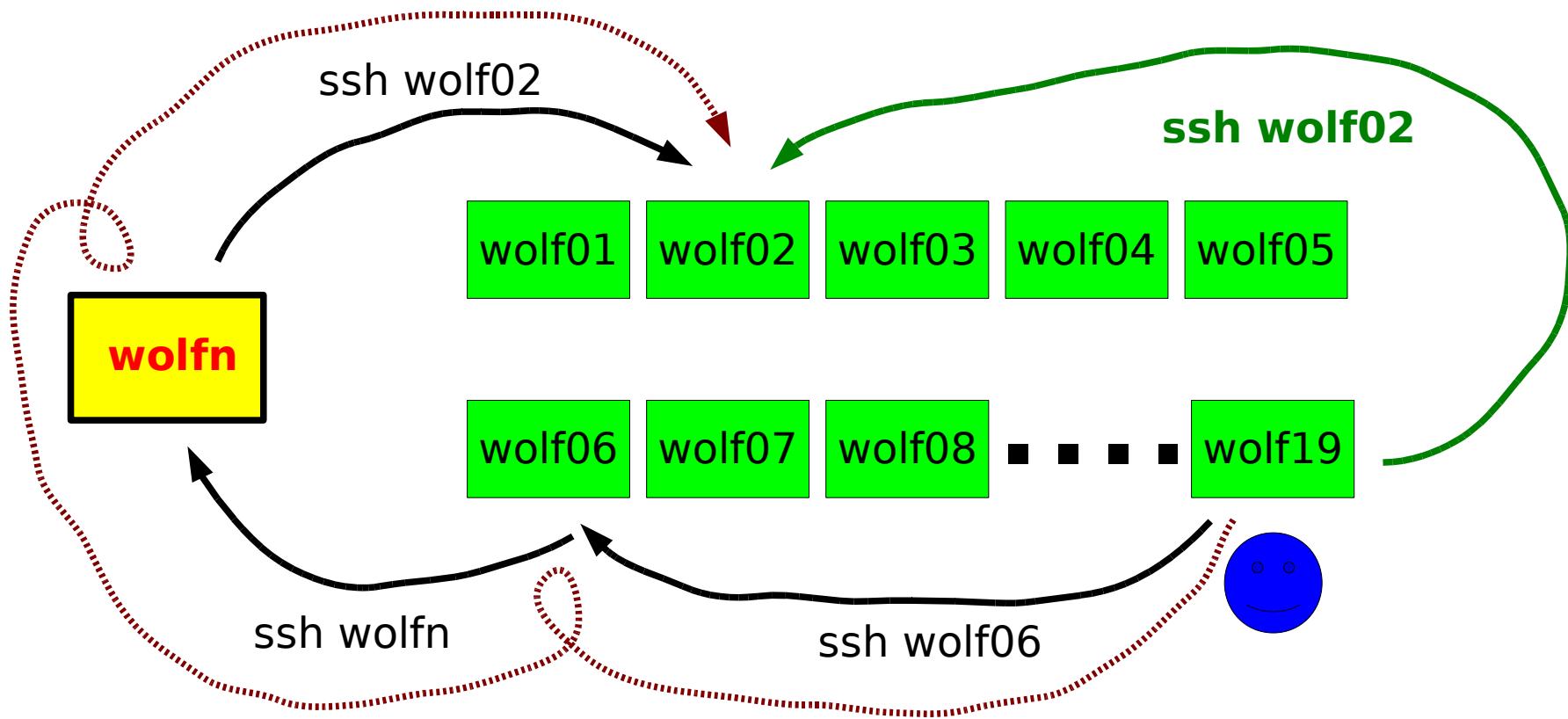
příkaz, který se má vykonat;
pokud není uveden, zpřístupní
se příkazová řádka

Příklady použití:

\$ ssh wolfn.wolf.net

Vzdálené přihlášení

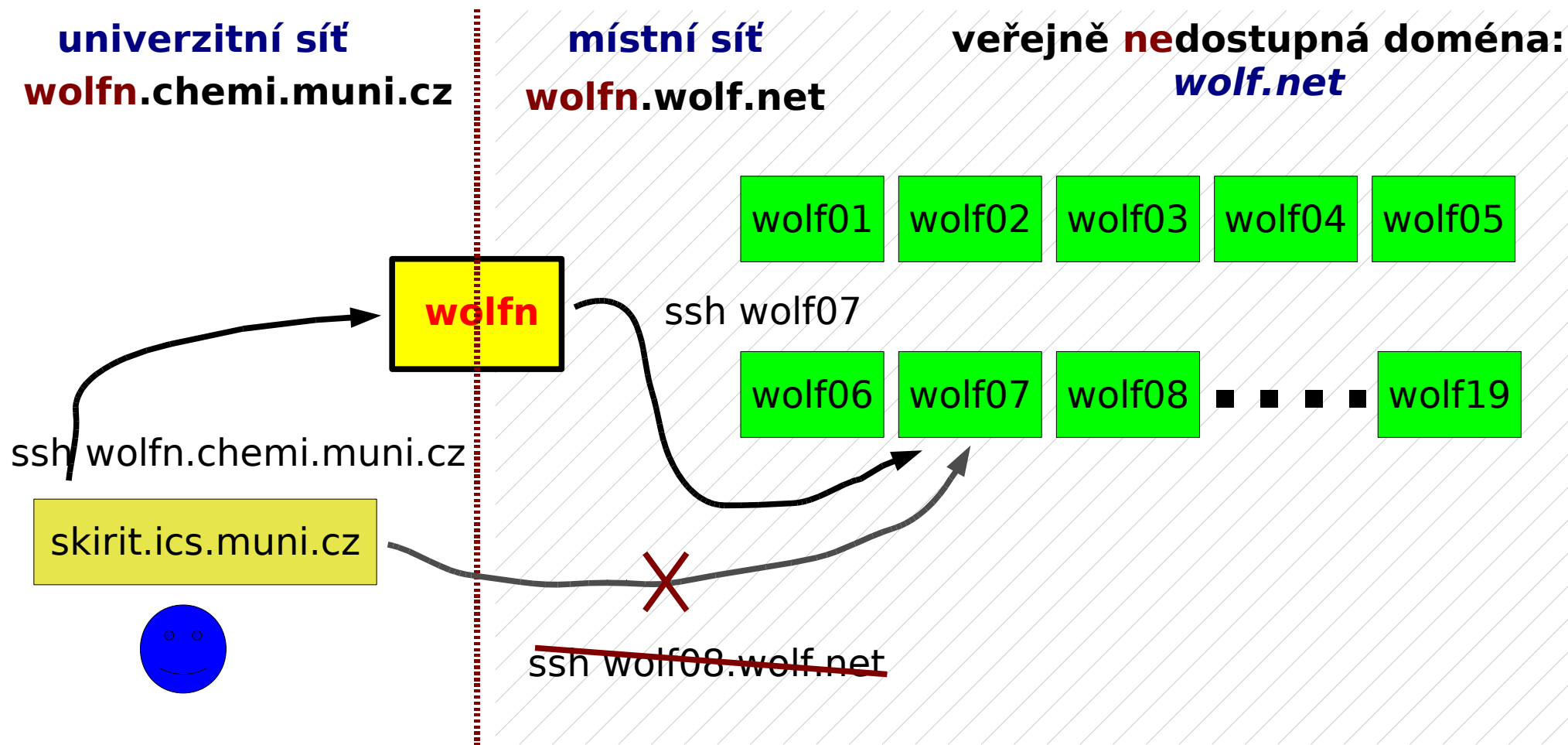
Pomocí příkazu ssh je možné provést **vnořené vzdálené přihlášení**.

S každou novou úrovní vzdáleného přihlášení **roste režie**, proto, pokud je to možné, použijeme **nejpřímější vzdálené přihlášení**.

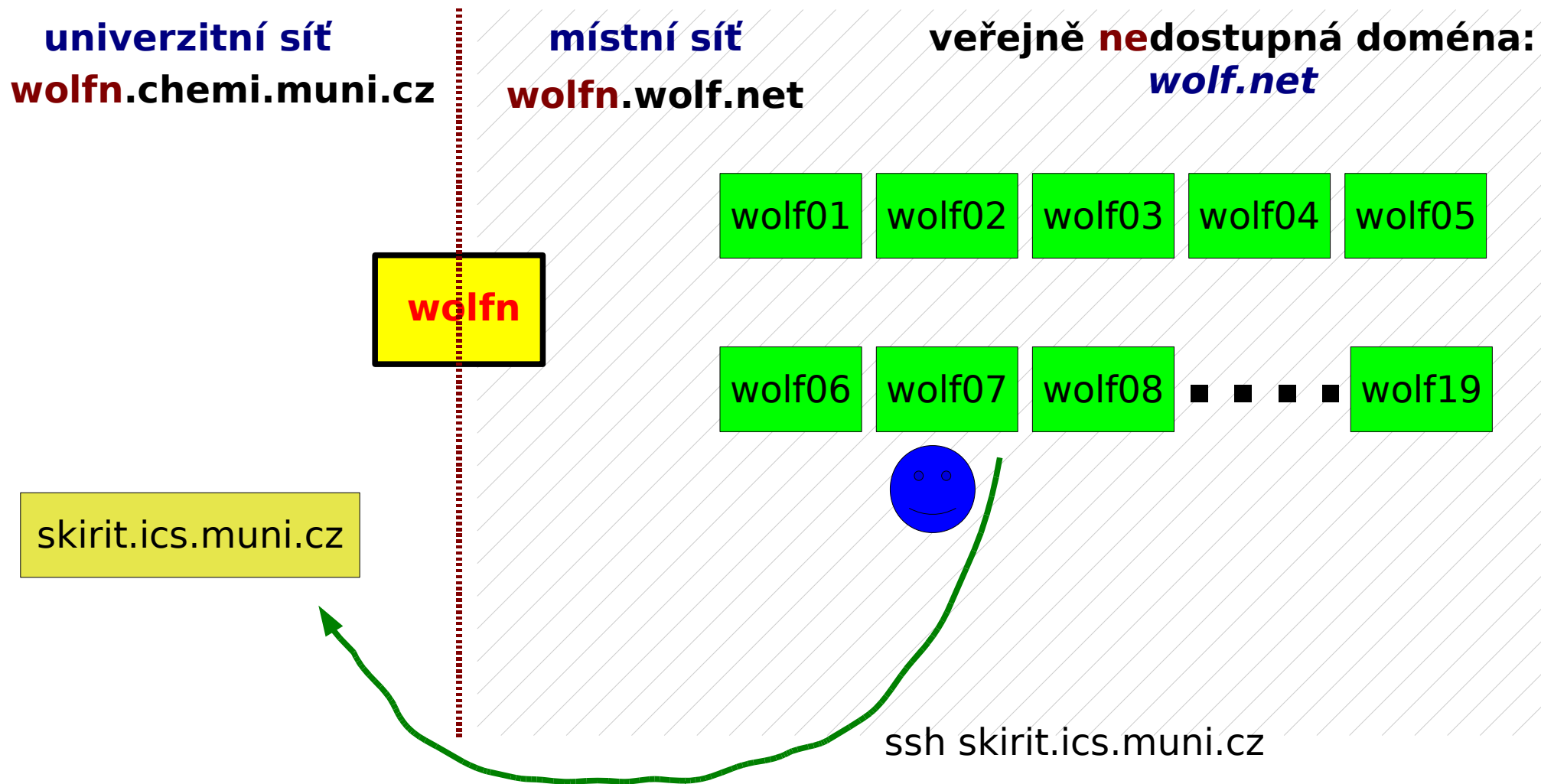
Vzdálené přihlášení

Vnořené vzdálené přihlášení je **nutné použít** pro přístup k počítačům v místních neveřejných sítích.

Vzdálené přihlášení

Vnořené vzdálené přihlášení je **nutné použít** pro přístup k počítačům v místních sítích.

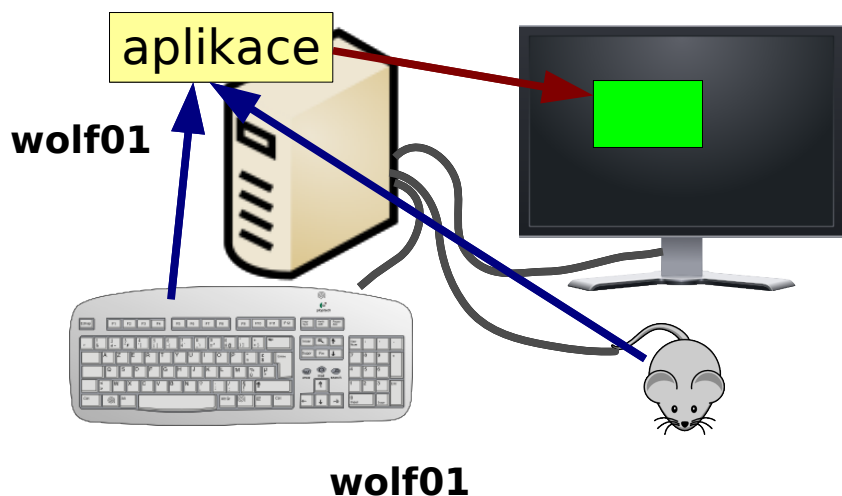

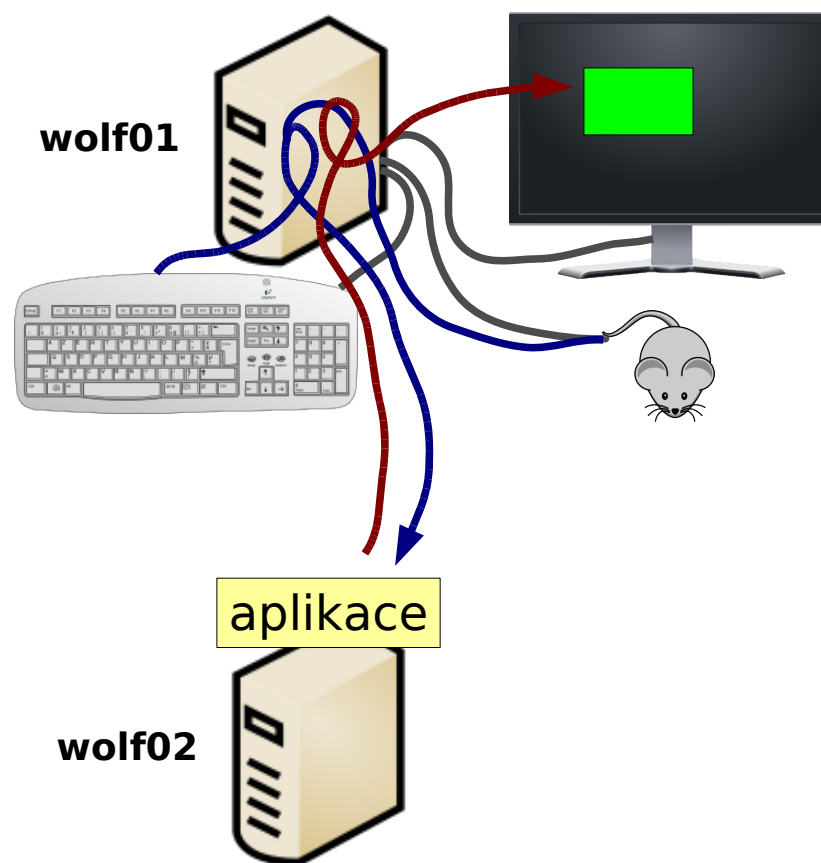
Export displeje

Grafické aplikace je možné spouštět přímo v prostředí X11 (grafickém terminálu) nebo s exportem displeje na vzdálenou plochu prostředí X11.

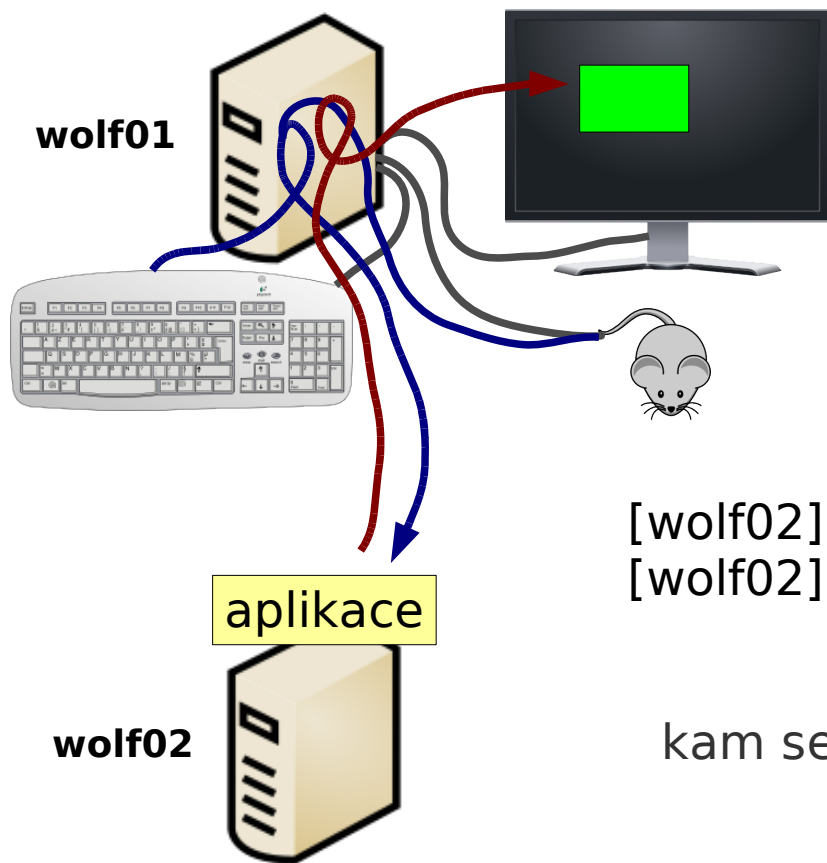
Přímé spuštění

Export displeje

Export displeje


```
[wolf01] $ xhost wolf02.wolf.net
```

povolí používat místní X server
ze stroje wolf02

```
[wolf02] $ export DISPLAY=wolf01.wolf.net:0.0  
[wolf02] $ ./my_application
```

kam se má displej exportovat

číslo obrazovky

číslo desktopu

Pokud se na stroj wolf02 přihlašujeme ze stroje wolf01 pomocí příkazu **ssh**, celá procedura proběhne automaticky při použití volby **-X**.

```
[wolf01] $ ssh -X wolf02  
[wolf02] $ ./my_application
```

Přihlašování do Linuxu z MS Windows (textový terminál):

- **putty** (<http://www.chiark.greenend.org.uk/~sgtatham/putty/>)
- **ssh** (např. z prostředí Cygwin; <http://www.cygwin.com/>)

Export displeje z Linuxu do MS Windows (X11 server):

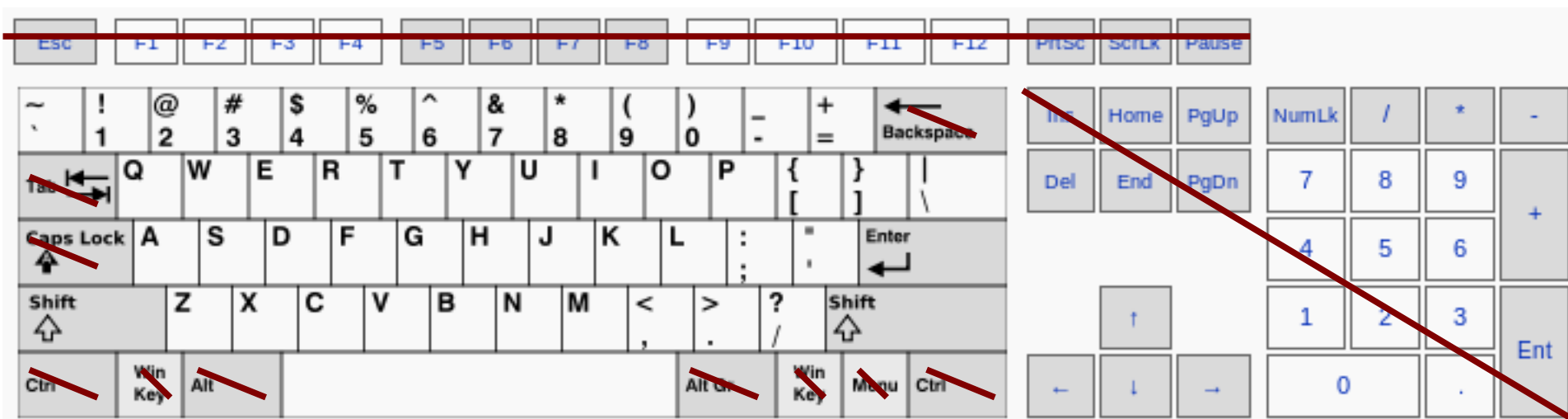
- **Xming** (<http://sourceforge.net/projects/xming/>)
- **cygwin** (<http://www.cygwin.com/>)
- celá řada komerčních řešení

Přihlašování z Linuxu do MS Windows (vzdálená plocha):

- **rdesktop**

Změna hesla

- Heslo se mění po přihlášení do systému z příkazové řádky pomocí příkazu **passwd**.
- Po jeho spuštění jste dotázáni na **současné platné heslo** a poté na **heslo nové**. Nové heslo se je nutné zadat dvakrát, aby se omezily možné překlepy.
- Změna se projeví na **všech počítačích** klastru WOLF.
- Heslo by mělo být dostatečně silné. Mělo by obsahovat kombinaci písmen (malých a velkých), číslic a speciálních znaků.
- Při zadávání hesla nepoužíváme numerickou část klávesnice, speciální klávesy a přemykače kromě klávesy Shift. Vyvarujete se tak problémům se zadáváním hesla na jiných počítačích.

Nebezpečné trojhmoty

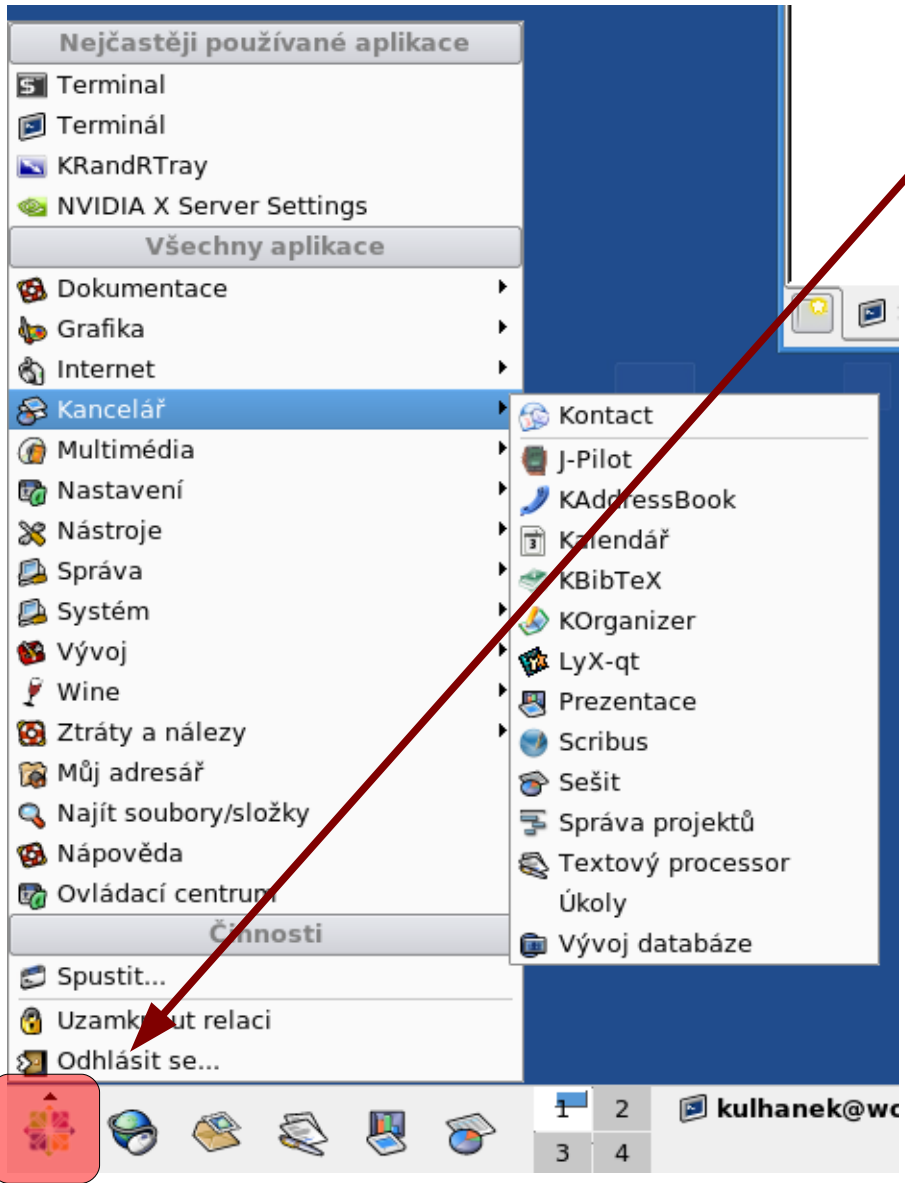
- **Ctrl + Alt + Del** (odhlásí uživatele nebo provede měkký restart počítače)
- **Ctrl + Alt + Backspace** (provede **tvrdý** reset X serveru)

Programové vybavení

- **Systemové aplikace**
- **Vědecko-technické aplikace (moduly)**

Systemové aplikace

Aplikace dostupné v menu okenního manažeru. Aplikace lze spouštět i z příkazové řádky.

Vědeckotechnické aplikace, které jsou instalovány v několika verzích (verze aplikace, typ kompilace, paralelní verze), jsou dostupné ve formě **modulů**. Před použitím aplikace je nutné příslušný modul aktivovat.

Přehled dostupných aplikací:

\$ **module**

Přehled dostupných verzí aplikace:

\$ **module versions amber**

Aktivace aplikace:

\$ **module add amber**

Spustění aplikace z modulu **amberu:**

\$ **xlaep**

Textové editory

- **vi (vim)**
- **grafické textové editory (kwrite, kate, gedit, emacs, nedit atd.)**

Standardní textový editor v operačních systémech UNIXového typu. Pracuje pouze v textovém módu a jeho používání je **netriviální**.

Je vhodné se naučit, jak otevřít soubor, přejít do editačního módu, upravovat text, uložit provedené změny a editor ukončit.

Dokumentace:

- manuálové stránky (man vi)
- příložený přehled příkazů

vi - základy

Pracovní módy editoru

Spuštění editoru

vi start editoru
vi filename start editoru a **otevření souboru** filename

Ukončení editoru

:q ukončení editoru
:q! ukončení editoru bez uložení změn
:w uložení souboru
:w filename uložení souboru po jménem *filename*
:wq ukončení s uložením souboru

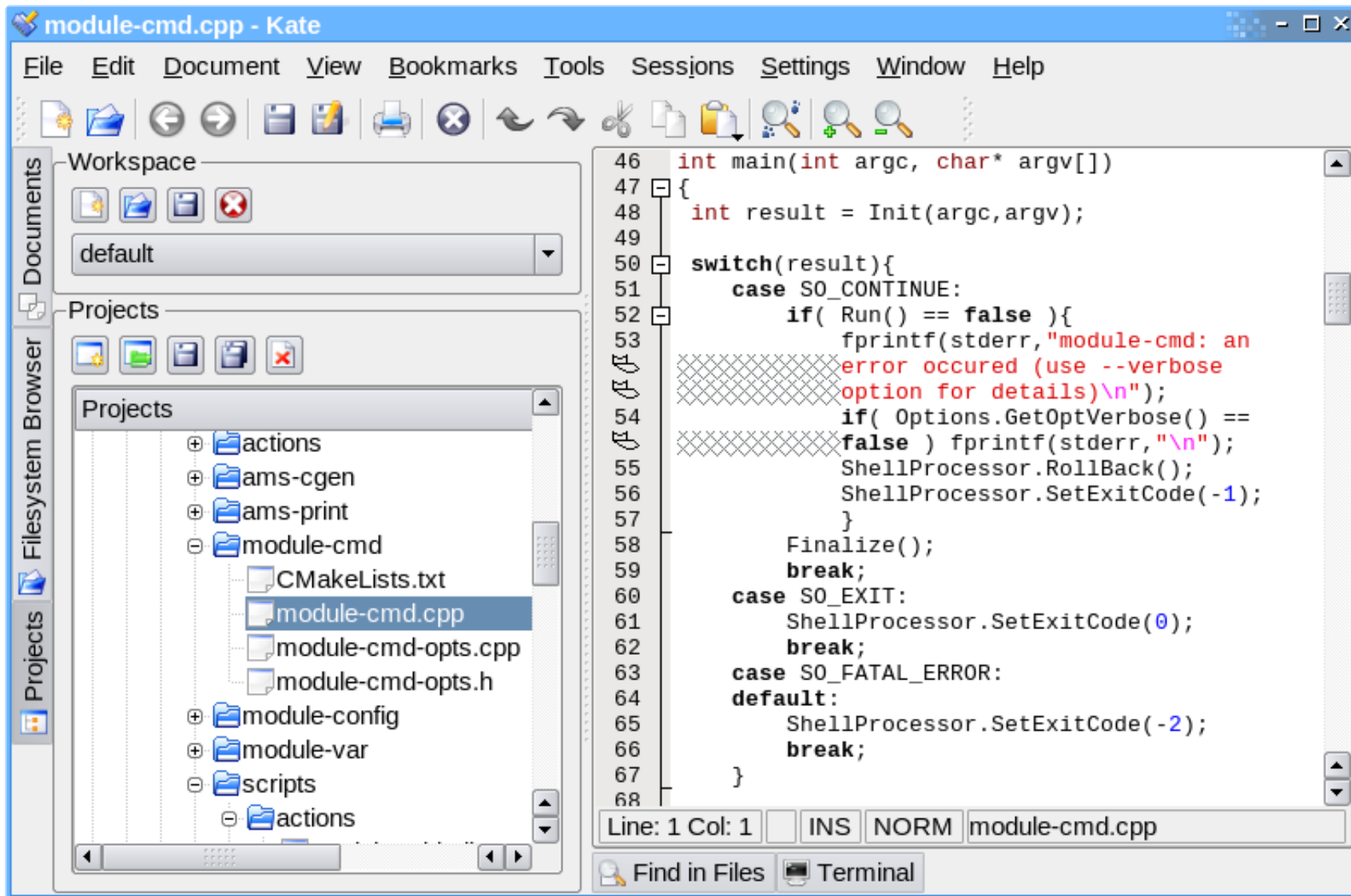
Změny souboru

i text bude vkládán **od** pozice kurzoru
a text bude vkládán **za** pozici kurzoru

kwwrite

```
abf_core.f90 - KWrite
File Edit View Bookmarks Tools Settings Help
[Icons]
217 p_cvalue2 => p_cvalue3
218 p_cvalue3 => p_tmp
219
220 ! save coordinate value to history
221 do i=1,fnitem
222     p_cvalue3(i) = free_item_list(i)%value
223 end do
224
225 ! calculate abf force to be applied -----
226 la(:) = 0.0d0
227
228 if( gi .gt. 0 ) then
229     ! get scaling factor for ABF force
230     sc_ramp = abf_ramp_scaling(gi)
231     do i=1,fnitem
232         if( accumulator%nsamples(gi) .gt. 0 ) then
233             ! we are inside of ABF region - calculate force
234             la(i) = sc_ramp * accumulator%abfforce(i,gi)/(real(accumulator%nsamples(gi)))
235         end if
236     end do
237 end if
238
239 ! project abf force along coordinate -----
240
241 do j=1,fcatom
242     imass = fmass_inv(j)
243     do m=1,3
244         v = 0.0d0
245         do i=1,fnitem
```

Line: 1 Col: 1 INS NORM

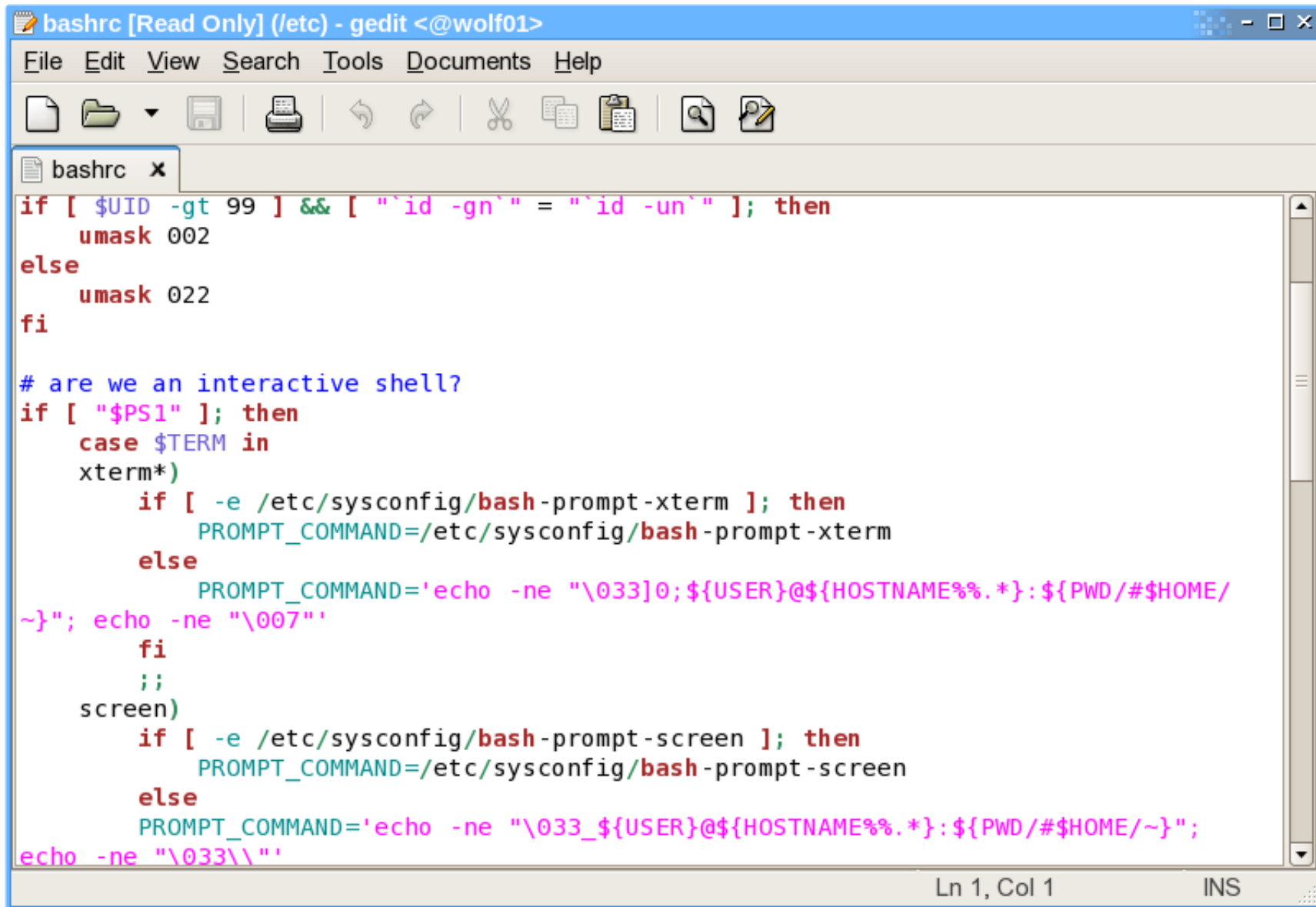


```
46 int main(int argc, char* argv[])
47 {
48     int result = Init(argc,argv);
49
50     switch(result){
51         case S0_CONTINUE:
52             if( Run() == false ){
53                 fprintf(stderr,"module-cmd: an
XXXXXXXXXXerror ocured (use --verbose
XXXXXXXXXXoption for details)\n");
54                 if( Options.GetOptVerbose() ==
XXXXXXXXXXfalse ) fprintf(stderr,"\n");
55                 ShellProcessor.Rollback();
56                 ShellProcessor.SetExitCode(-1);
57             }
58             Finalize();
59             break;
60         case S0_EXIT:
61             ShellProcessor.SetExitCode(0);
62             break;
63         case S0_FATAL_ERROR:
64         default:
65             ShellProcessor.SetExitCode(-2);
66             break;
67     }
68 }
```

Line: 1 Col: 1 | INS | NORM | module-cmd.cpp

Find in Files | Terminal

gedit


```
bashrc [Read Only] (/etc) - gedit <@wolf01>
File Edit View Search Tools Documents Help
bashrc x
if [ $UID -gt 99 ] && [ "`id -gn`" = "`id -un`" ]; then
    umask 002
else
    umask 022
fi

# are we an interactive shell?
if [ "$PS1" ]; then
    case $TERM in
    xterm*)
        if [ -e /etc/sysconfig/bash-prompt-xterm ]; then
            PROMPT_COMMAND=/etc/sysconfig/bash-prompt-xterm
        else
            PROMPT_COMMAND='echo -ne "\033]0;${USER}@${HOSTNAME%.*}:${PWD/#$HOME/~}"; echo -ne "\007"'
        fi
        ;;
    screen)
        if [ -e /etc/sysconfig/bash-prompt-screen ]; then
            PROMPT_COMMAND=/etc/sysconfig/bash-prompt-screen
        else
            PROMPT_COMMAND='echo -ne "\033_${USER}@${HOSTNAME%.*}:${PWD/#$HOME/~}";
echo -ne "\033\\""
        fi
    esac
fi
```

Ln 1, Col 1   INS

Příkazová řádka

- Terminály
- Struktura příkazové řádky
- Historie a automatické doplňování

Terminály

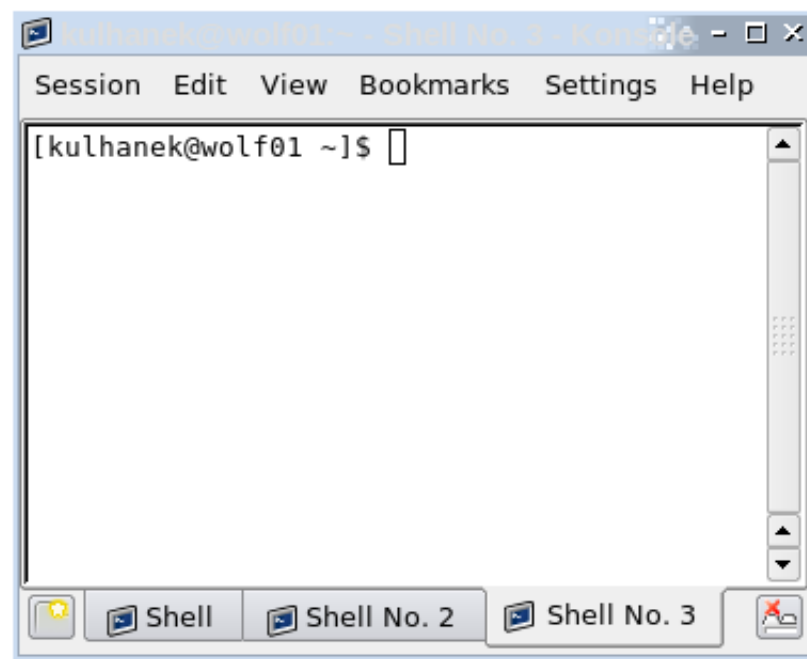
Příkazová řádka je přístupná přímo z textových terminálů. V grafickém prostředí X11 je nutné spustit vhodnou aplikaci emulující textový terminál.

xterm

jednoduché, standard na všech UNIXových systémech

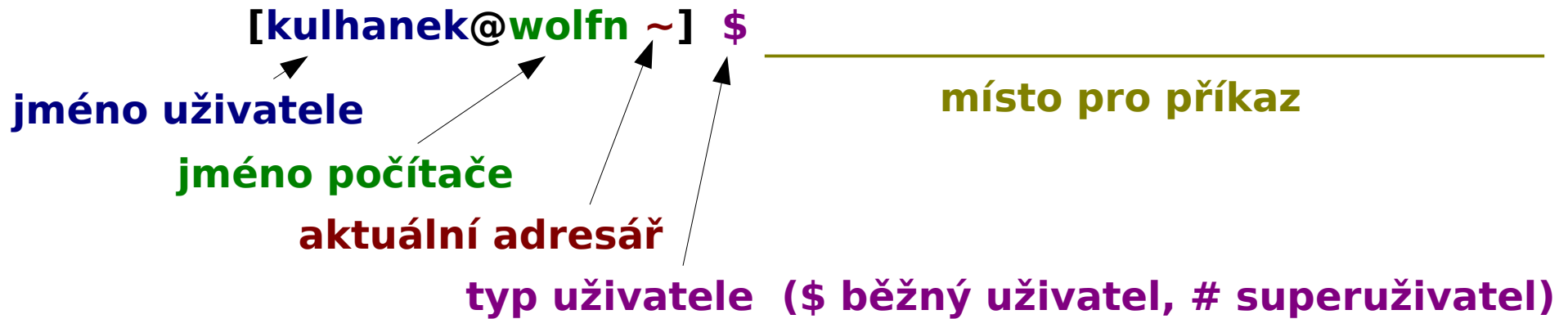
konsole

jednoduché přitom značně konfigurovatelné, dostupné v prostředí KDE

Struktura příkazové řádky

Příkaz se vykoná zmáčknutím klávesy **Enter**.

Na příkazové řádce lze uvést několik příkazů, je však nutné je oddělit znakem ;.

```
[kulhanek@wolfn ~]$ echo "jedna"; echo "dve"; echo "tri"  
jedna  
dve  
tri  
[kulhanek@wolfn ~]$
```

Formát příkazové řádky lze změnit, viz. man bash (kapitola PROMPTING).

Historie a doplňování

Historie: pomocí kurzorových šipek nahoru a dolů lze procházet seznamem již zadaných příkazů. Příkaz z historie lze znovu použít nebo upravit a upravený použít.

Automatické doplňování: zmáčknutím klávesy Tab (tabulátor) se interpret příkazové řádky snaží dokončit rozepsané slovo. Doplňují se jména příkazů, cesty a jména souborů ...

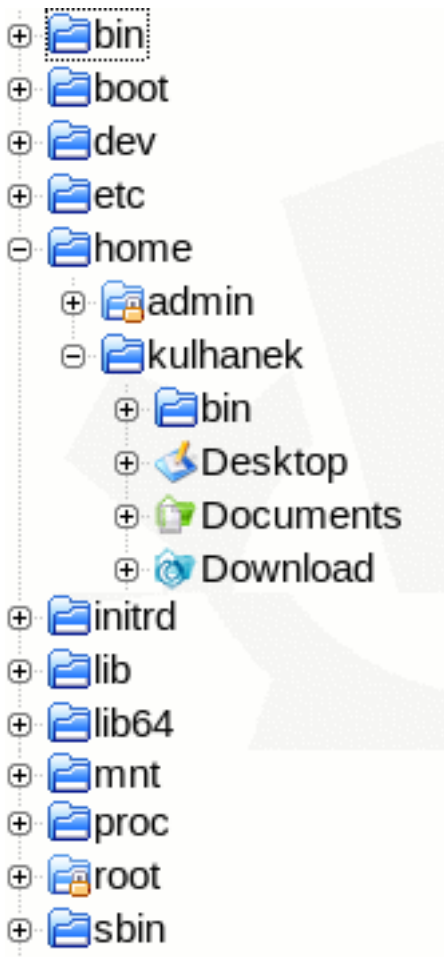
Souborový systém

- **Struktura souborového systému**
- **Absolutní a relativní cesty**
- **Přístupová práva**
- **Speciální soubory**
- **Diskové oddíly a souborový systém**

Struktura

Linux (jako UNIXový operační systém) využívá **hierarchický adresářový souborový systém** složený z adresářů a souborů. Všechny adresáře a soubory leží v **jediném kořenovém adresáři**.

Srovnání s MS Windows:

- jednotlivé diskové oddíly (C:, D: apod.) jsou připojeny jako podadresáře
- CD-ROM a jiné zařízení (USB disky) se opět připojují jako podadresáře

Domovský adresář:

- adresář sloužící pro **data a nastavení uživatele**
- obvykle v cestě **/home/jmeno_uzivatele** (k určení cesty je však lepší používat tildu ~, viz. absolutní cesty)

Cesta k adresáři nebo souboru může být uvedena jako **absolutní** nebo **relativní**. Jména adresářů a souborů se oddělují **lomítkem /**.

Absolutní cesta je vždy uvedena vzhledem ke kořenovému nebo k domovskému adresáři. Musí tedy začínat buď lomítkem **/** nebo tildou **~**.

Příklady absolutních cest:

`/home/kulhanek/Documents`

`/home/kulhanek/Documents/domaci_ukol.txt`

`~/Documents` → `/home/kulhanek/Documents`

`~alois/Documents` → `/home/alois/Documents`

Použití tildy:

`~` domovský adresář přihlášeného uživatele

`~user_name` domovský adresář uživatele `user_name`

Relativní cesta je cesta uvedená k aktuálnímu pracovnímu adresáři.
(Absolutní cestu k pracovnímu adresáři lze získat příkazem pwd.)

Příklady relativních cest:

```
Documents/domaci_ukol.txt
```

```
../alois/Documents
```

```
./muj_script
```

Speciální jména adresářů:

- .** (tečka)   aktuální adresář (nemá žádnou spojitost s pracovním adresářem)
- ..** (dvě tečky)   rodičovský adresář

Přístupová práva

Přístupová práva určují jaké operace může uživatel provádět se soubory či adresáři v souborovém systému.

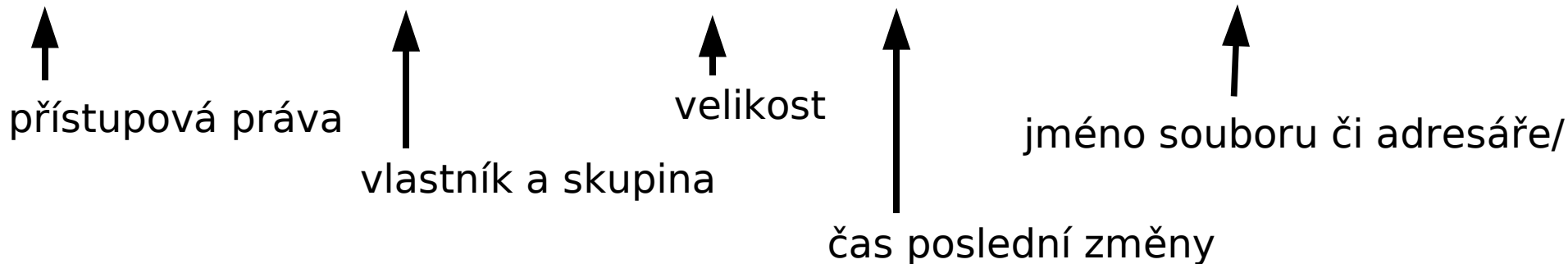
Přístupová práva:

r	možnost číst soubor	vypsát obsah adresáře
w	možnost měnit soubor	změnit obsah adresáře
x	možnost spuštění souboru	možnost vstoupit do adresáře

Každý soubor či adresář má určeného vlastníka a skupinu. Přístupová práva se uvádějí zvlášť pro vlastníka souboru, pro skupinu a ostatní uživatele.

\$ ls -l

```
drwxrwxr-x 3 kulhanek lcc 4096 2008-10-13 09:57 bin/  
drwx----- 2 kulhanek lcc 4096 2008-10-13 09:58 Desktop/  
-rw-rw-r-- 1 kulhanek lcc 5858 2008-10-17 11:58 distance.cpp
```


Speciální soubory

Některé soubory v souborovém systému mají **speciální charakter**. Jedná se například o přístupové body k hardware počítače (obsah adresáře **/dev**). Některé soubory obsahují informace o aktuálním stavu operačního systému (obsah adresáře **/proc**) a podobně.

Užitečné speciální soubory:

/dev/null soubor poskytuje prázdný obsah, veškerý obsah do něj zapsaný je okamžitě odstraněn vhodný pro přesměrování nechtěného standardního vstupu či výstupu

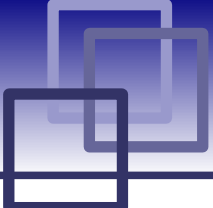
/proc/cpuinfo informace o dostupných procesorech

Příklad použití:

```
$ cat /proc/cpuinfo
```

```
$ ls 2> /dev/null
```


Diskové oddíly

Příkazy

- **Manuálové stránky**
- **Přehled příkazů**

Příkazy - nápověda

Manuálové stránky (aneb co dělat, když si nevím rady):

- `man` vypíše manuálovou stránku příkazu

```
$ man [section_number] topic
```


jméno příkazu, funkce, tématu, kapitoly apod.

Dostupné sekce:

- *Section 1* user commands
- *Section 2* system calls
- *Section 3* library functions
- *Section 4* special files
- *Section 5* file formats
- *Section 6* games
- *Section 7* conventions and miscellany
- *Section 8* administration and privileged commands
- *Section L* math library functions
- *Section N* tcl functions

Číslo sekce je nutné udávat u témat se stejným jménem zařazených do různých sekcí.

```
$ man 1 printf      manuálová stránka příkazu printf
```

```
$ man 3 printf      manuálová stránka funkce printf() jazyka C
```


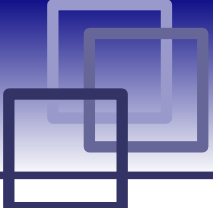
Příkazy - nápověda

Navigace v textu nápovědy:

- posun v textu po řádcích (kurzorové šipky nahoru a dolů nebo klávesy **j** a **k**)
- posun v textu po stránkách (**PgDn** a **PgUp** nebo klávesy **f** a **b**)
- vyhledávání (**/hledaný_text** , klávesa **n** pro další vyhledávání)
- zavření nápovědy (klávesa **q**)

On-line manuálové stránky ve formátu HTML:

<http://linux.die.net/man/>

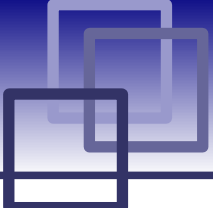
Příkazy - přehled

Zjišťovací příkazy:

- `uname` vypíše informace o systému
- `date` vypíše aktuální čas a datum
- `hostname` vypíše jméno počítače
- `who` vypíše, kdo je přihlášen do systému
- `id` vypíše identifikační čísla uživatele
- `whoami` vypíše jméno přihlášeného uživatele

Různé:

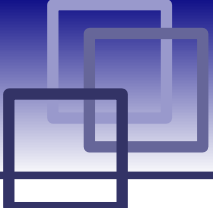
- `echo` vypíše text
- `printf` vypíše formátovaný text
- `type` vypíše cestu k příkazu
- `read` načte text ze standardního vstupu a uloží do proměnné
- `dirname` vyextrahuje jméno adresáře z úplného jména souboru
- `basename` vyextrahuje jméno souboru z úplného jména souboru

Příkazy - přehled

Manipulace s textovými soubory:

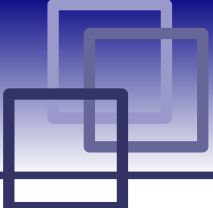
- cat vypíše obsah souboru
- more vypíše obsah souboru po stránkách
- paste spojí obsah více souborů do jednoho (vedle sebe)
- cut vypíše zvolený sloupec ze souboru
- tr transformace souboru
- wc informace o souboru (počet řádků, slov a znaků)
- grep vypíše řádky ze souboru obsahující klíčové slovo
- head vypíše úvodní část souboru
- tail vypíše koncovou část souboru
- sed neinteraktivní editor
- sort setřídí obsah souboru
- awk interpret jazyka pro manipulaci s textovými soubory

Příkazy - přehled

Souborový systém:

- pwd vypíše cestu aktuálního pracovního adresáře
- cd změní aktuální pracovní adresář
- mkdir vytvoří adresář
- rmdir odstraní adresář
- ls vypíše obsah adresáře
- du vypíše velikost adresáře
- cp zkopíruje soubor či adresář
- mv přesune soubor či adresář
- rm odstraní soubor či adresář
- stat vypíše informace o souboru či adresáři
- find nalezne soubor
- df vypíše informace o připojených diskových oddílech

Příkazy - přehled

Procesy:

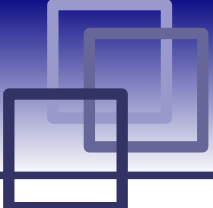
- top informace o běžících procesech v systému
- ps vypíše informace o běžících procesech v systému
- kill zašle signál procesu
- nohup spustí process bez interakce s terminálem
- time vypíše délku běhu procesu
- wait čeká na dokončení procesů na pozadí
- ssh spustí příkaz na vzdáleném počítači

Procesy

- **Procesy, multiprocessing, procesory**
- **Komunikace s procesy**
- **Přesměrování**
- **Roury**

Procesy

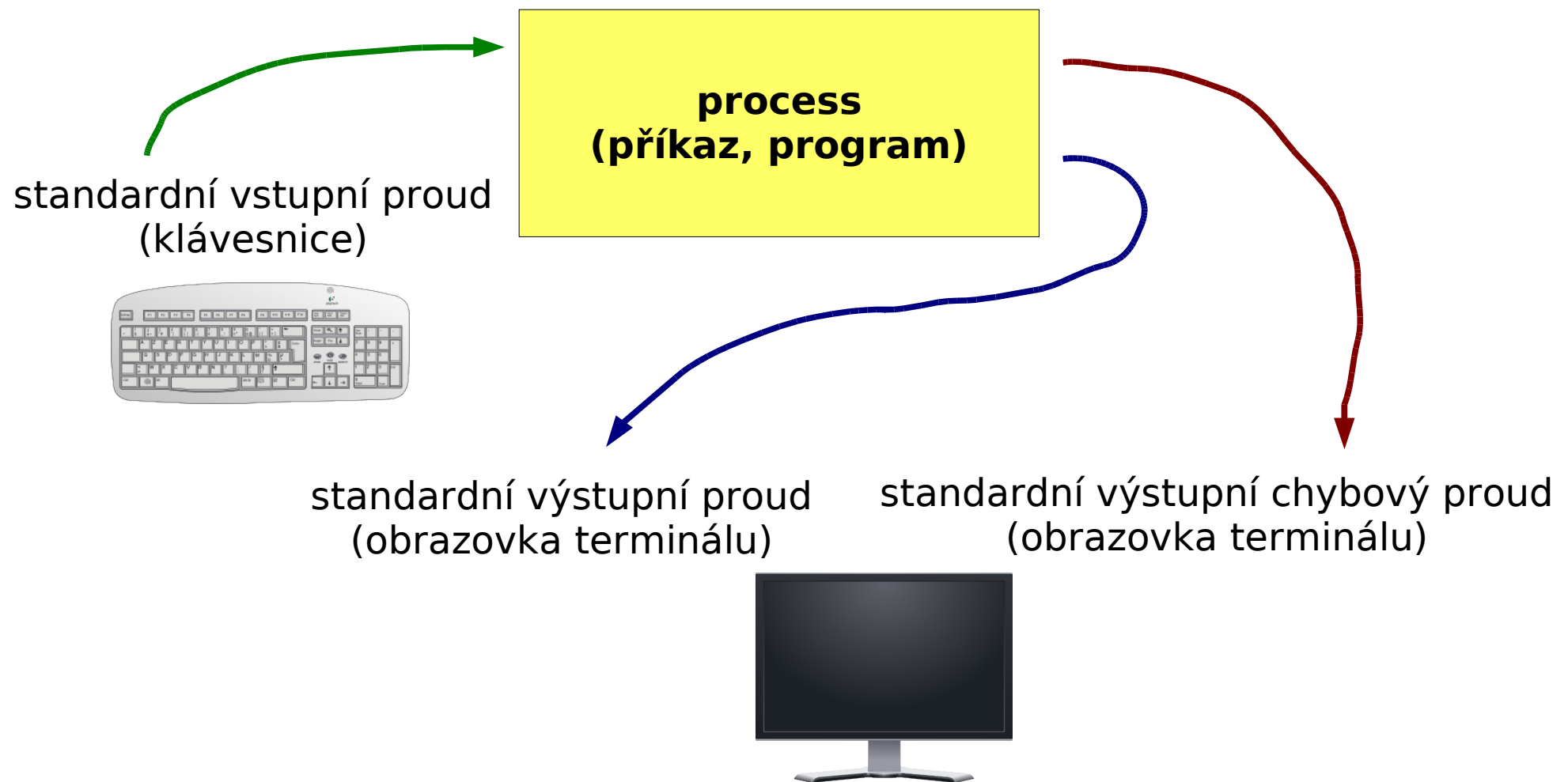

Komunikace s procesy

Standardní proudy

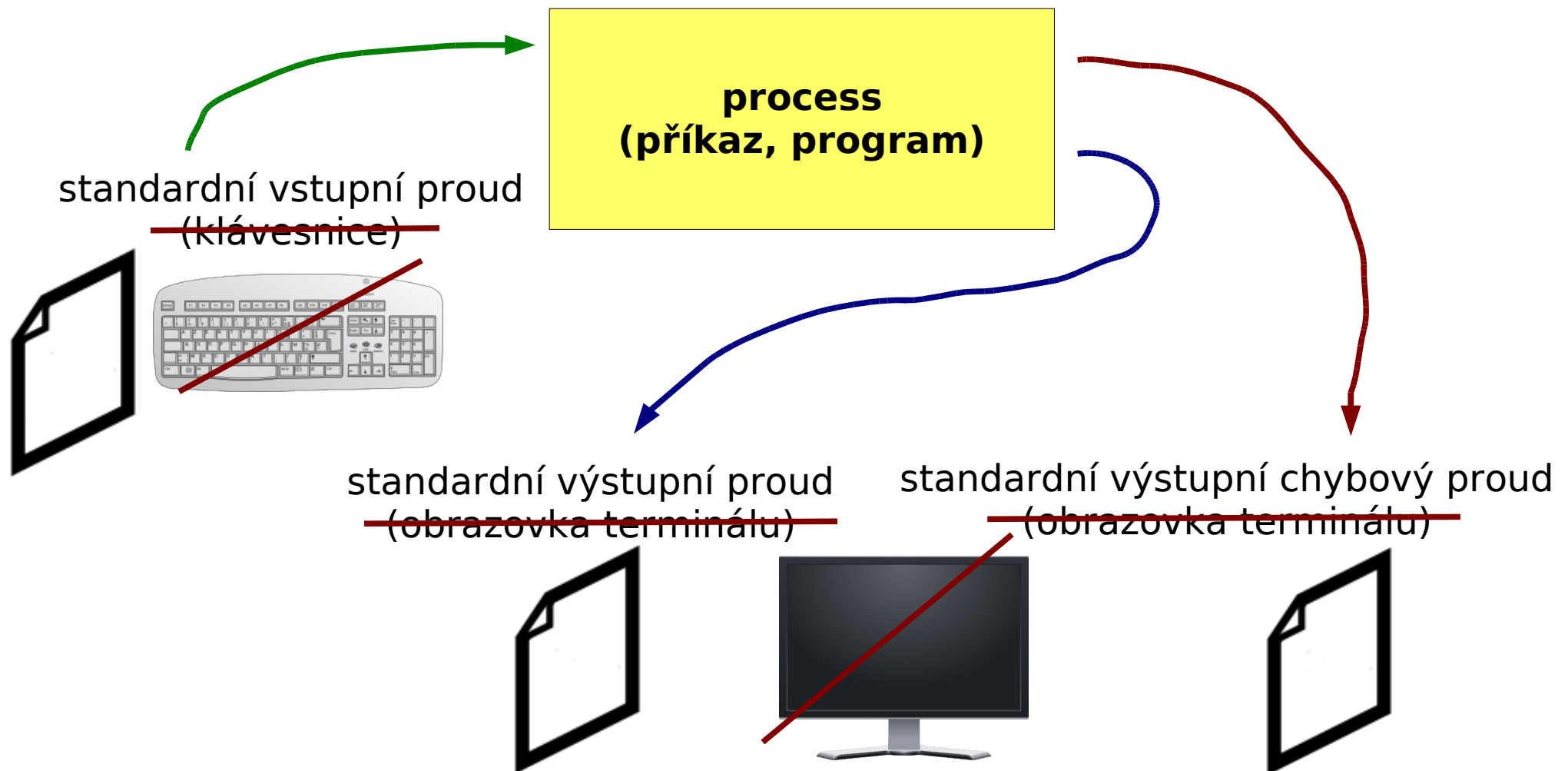
Vstupně-výstupní proudy slouží procesu ke **komunikaci** se svým okolím.

Každý proces otevírá **tři standardní proudy**:

Přesměrování

Vstupně-výstupní proudy lze přesměrovat tak, aby používaly soubory místo klávesnice či obrazovky.

Přesměrování vstupu

Přesměrování standardního vstupu programu `my_command` ze souboru `input.txt`.

```
$ my_command < input.txt
```

Přesměrování standardního vstupu programu `my_command` ze souboru skriptu.

```
.....  
./my_command << EOF  
první radka textu  
druha radka textu  
treti radka textu  
EOF  
.....
```

značka určující konec vstupu
(volí uživatel)

text, který tvoří načítaný vstup

konec vstupu, značku
nesmí obklopovat mezery

Tento způsob přesměrování je obzvláště výhodné používat ve skriptech, nicméně funguje i v příkazové řádce. Výhodou je expanze proměnných v **načítaném textu**.

Přesměrování výstupu

Přesměrování standardního výstupu programu `my_command` do souboru `output.txt`. (Soubor `output.txt` je vytvořen. Pokud již existuje, je jeho původní obsah **smazán**.)

```
$ my_command > output.txt
```

Přesměrování standardního výstupu programu `my_command` do souboru `output.txt`. (Soubor `output.txt` je vytvořen. Pokud již existuje, je výstup programu `my_command` **připojen** na jeho konec.)

```
$ my_command >> output.txt
```

Podobná pravidla platí pro standardní **chybový** výstup, v tomto případě se používají následující operátory:

```
$ my_command 2> errors.txt
```

```
$ my_command 2>> errors.txt
```

Spojování výstupních proudů

Standardní výstup **a** standardní chybový výstup programu `my_command` lze současně **přesměrovat** do souboru `output.txt`.

```
$ my_command &> output.txt
```

Výše uvedený postup nelze použít pro operátor `>>`.

```
$ my_command &>> output.txt      nefunguje
```

Řešení: Nejdříve je nutné **přesměrovat** standardní výstup a poté **spojit** standardní chybový výstup s výstupem standardním.

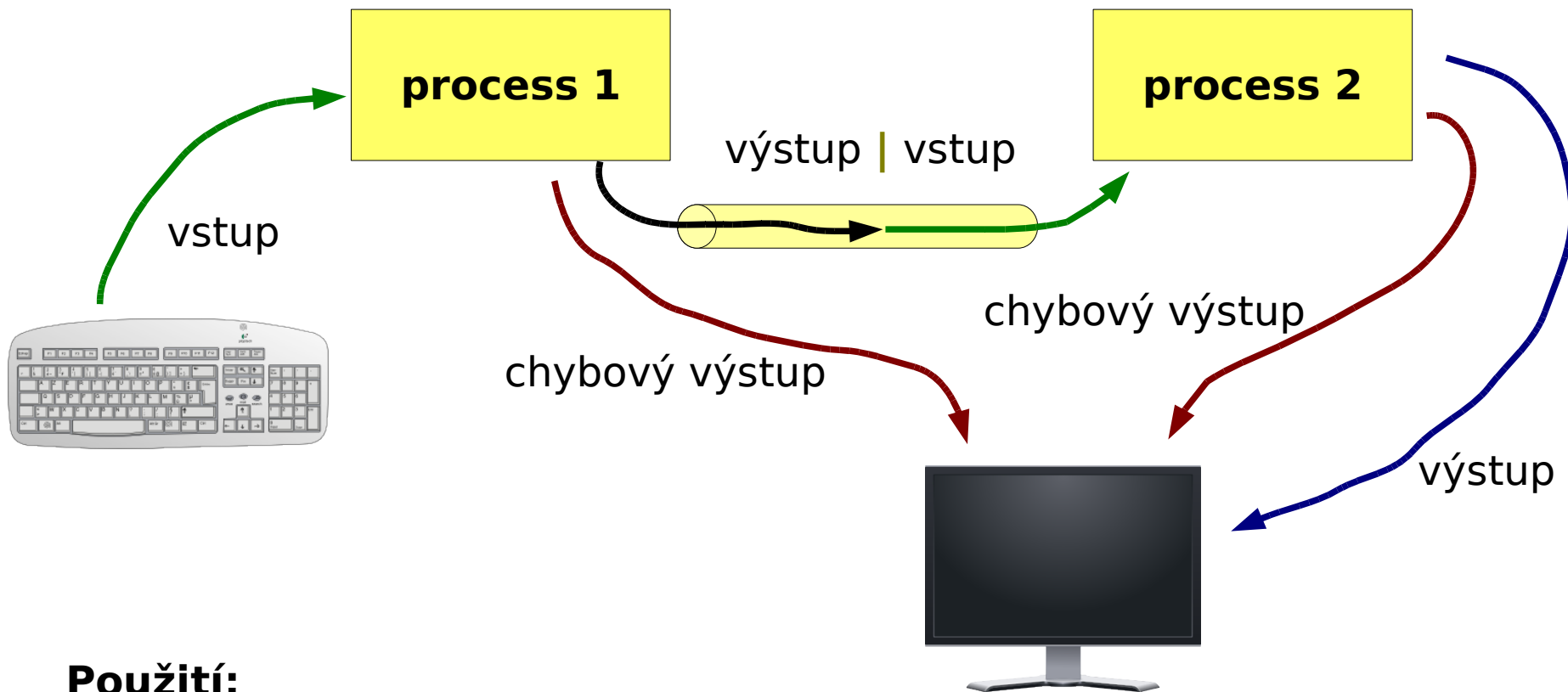
```
$ my_command >> output.txt 2>&1      pořadí je důležité!
```

```
$ my_command 2>&1 >> output.txt      nefunguje
```


Roury (pípy)

Roury slouží ke spojování standardního výstupu jednoho procesu se standardním vstupem jiného procesu.

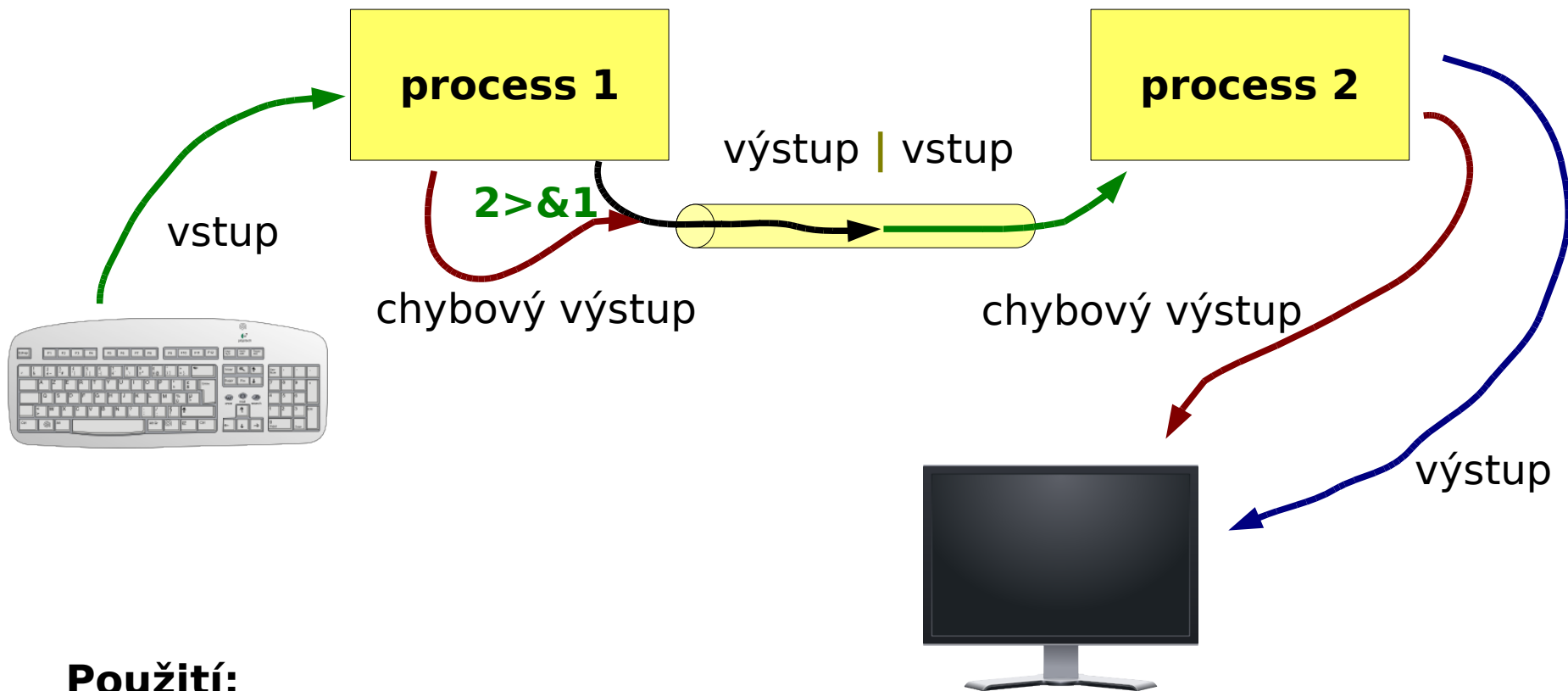

Použití:

```
$ command_1 | command_2
```

Roury a chybový proud

Přenos standardního chybového výstupu přes rouru je možné provést po jeho spojení se standardním výstupem.

Použití:

```
$ command_1 2>&1 | command_2
```

Tipy a triky

- **aneb užitečné kombinace příkazů**

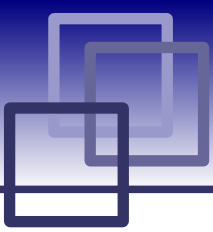

Tipy a triky

Literatura

- zdroje užitečných informací

Literatura

Poděkování
